

การสร้างนิสัยเพื่อการพัฒนาตนสู่ความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา
A CULTIVATION OF HABIT FOR SELF-DEVELOPMENT TO SUCCESSFULNESS ACCORDING
TO BUDDHIST SCRIPTURAL PRINCIPLES

สุพรพิมล ปานสุวรรณ, ดร.กฤติยา ถ้ำทอง และ พระมหาวีรวิชฌ์ วรินโท, ดร.
Supornpimon Pansuwan, Dr. Krittiya Thumthong, Phramaha Weeratis Varinto (Intapho)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Supornpimon1992@gmail.com

Received 23 March 2021; Revised 7 September 2021; Accepted 14 September 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การสร้างนิสัยเพื่อการพัฒนาตนสู่ความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษานิสัยในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา 2) เพื่อวิเคราะห์นิสัยบุคคลที่ประสบความสำเร็จตามหลักจรรยาในคัมภีร์พระพุทธศาสนา และ 3) เพื่อสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จตามหลักจรรยาในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

ศึกษาการวิจัยโดยใช้ทฤษฎีหลักการแห่งความสำเร็จของนโปเลียน ฮิลล์, แนวคิดเรื่องจรรยา 6 ในพระพุทธศาสนา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interviews) วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มบุคคลผู้ประสบความสำเร็จ 10 ประเภท คือ 1) นักธุรกิจ 2) ธุรกิจส่วนตัว 3) ผู้บริหารบริษัท 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาความสัมพันธ์องค์กร 5) นักแสดง 6) ผู้ประกาศข่าว 7) นักร้อง 8) วิทยากร 9) โค้ช 10) ครู/อาจารย์

ผลการวิจัยพบว่า

1) หลักจรรยา 6 ในพระพุทธศาสนา มีผลต่อการใช้ชีวิตด้านการงาน การสร้างธุรกิจ แนวความเชื่อ ความรับผิดชอบต่อสังคมและองค์กร เพื่อนำไปสู่ความมุ่งมั่นและประพฤติอย่างมีจริยธรรม

2) กลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากมีลักษณะนิสัยไปทางพุทธิจรรยา มีความฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ ความทรงจำดี ถือหลักการอนุรักษนิยม ชอบสั่งสอนคนอื่น ทำธุรกิจที่เป็นอาชีพสำเร็จรูป ใช้ปัญญาความรู้สร้างธุรกิจเท่ากับ สัทธาจรรยาในทุกอาชีพ สามารถสร้างลักษณะนิสัยและพัฒนาชีวิตของตนเอง

3) กลุ่มตัวอย่าง มีวิธีการพัฒนาจรรยาให้ไปสู่เป้าหมาย ตามทฤษฎีของนโปเลียน ฮิลล์ ทำให้เกิดผลสำเร็จ โดยการพัฒนาซ้ำ ๆ ทำบ่อย ๆ จนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญ ซึ่งการสร้างนิสัยจากการทำงาน ทำธุรกิจ ทั้งสภาพแวดล้อม การเลี้ยงดู สังคมที่เติบโต ส่งผลให้เกิดรูปแบบการฝึกนิสัยความสำเร็จที่แตกต่างกัน และวิธีการพัฒนานิสัย ทำซ้ำจนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญ และส่งผลต่อการดำเนินงาน พัฒนางค์กร สู่ความสำเร็จในทุกด้าน

คำสำคัญ: นิสัย, พฤติกรรม, การพัฒนาตนเอง, ความสำเร็จจรรยา 6

Abstract

This thesis entitled ‘A Cultivation of Habit for Self-development to Successfulness according to Buddhist Scriptural Principles’ has three objectives: 1) to study the habit in Buddhist Dhamma principles, 2) to analyze man’s habit whose successfulness is actualized through the principle of inclination in Buddhist scriptures, and 3) to propose the cultivation of habit leading to the successfulness based on the principle of inclination in Buddhist scriptures.

The research findings were as follows:

1) In Buddhism, the principle of six kinds of inclination is obviously affected on living life in terms of working, running business on belief, taking responsibility to a society and organization where the ambition and moral behaviour are led to the goal.

2) Most of populations in the research are prone to the knowledge inclination, being smart and intellectual, possessing good memory, some follow the idea of conservatism, being happy to instruct others, running the packaged business, they utilize their intellectuality and faith inclination in the creation of all kinds of business where they could cultivate their habit leading to the development of their goal of life.

3) In the research, it showed that their goals are somehow directed by the ways they get their inclination developed in accordance with Napoleon Hill’s theory. In this, they come to do it again and again till they become an expertise. Suffice it to say that the cultivation of habit out of working, running business and upbringing from both the environment and developed society is conducive to the development formation of habit leading the different levels of successfulness and ways of its development. By virtue of this, once cultivated again and again, it brings about the expertise which is affected on their performance and thereby providing the development of such organization and successfulness.

Keywords: Habit, Behavior, Self-Improvement, Success.

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันการสร้างนิสัยเพื่อที่จะพัฒนาตนให้ไปสู่ความสำเร็จนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะนิสัยเป็นปัจจัยหลักๆที่จะพาเราไปสู่ความสำเร็จ เห็นได้จากการที่คนที่มีนิสัยที่ชอบปล่อยให้เวลาผ่านไปเรื่อย ๆ โดยคิดอยากจะทำอันนี้อันนั้นให้ประสบความสำเร็จ แต่ไม่เคยที่จะลงมือทำเลย ต่างกับกลุ่มคนมีนิสัยที่คิดแล้วลงมือทำบุคคลเหล่านี้จะประสบความสำเร็จเร็วกว่าบุคคลที่คิดแต่ไม่ลงมือทำ เพราะในสังคมปัจจุบันมีตัวอย่างให้เห็นมากมายจากคนที่ลำบากที่สุดในชีวิตแต่เขากลับพลิกผันชีวิตของตนให้มาสบายได้โดยที่บุคคลเหล่านั้นเขาไม่กลัวความล้มเหลว เมื่อเขาเจอความล้มเหลวในชีวิต เขาก็แค่ลุกขึ้นสู้และแก้ปัญหาให้ตรงจุดเขาก็จะก้าวผ่านอุปสรรคเหล่านั้นไปได้และพบกับความสำเร็จได้โดยระยะเวลาสั้นไม่ใช่ตัวสำคัญของความสำเร็จ แต่เป้าหมายของความสำเร็จต่างหากคือจุดสำคัญ เวลาเป็นแค่ตัวที่พิสูจน์เราแค่นั้น ว่าเราจะมีพยายามมากน้อยแค่ไหนที่จะพัฒนาตนให้ไปสู่ความสำเร็จที่เราวางไว้ได้ เป็นต้น ดังนั้นในการทำวิจัยในครั้งนี้เราจะนำหลักธรรมต่างๆ ในคัมภีร์ที่พระพุทธศาสนาได้อธิบายไว้มาเป็นตัวหลักในการสร้างนิสัยให้ไปสู่ความสำเร็จ

ปัญหาความขัดแย้งในสังคมยุคปัจจุบันจะพบว่ามี ความรุนแรงมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากคนเรามีลักษณะของความประพฤติและนิสัยที่แสดงออกมาแตกต่างกัน เช่น บางคนมีลักษณะนิสัยเป็นคนรักง่าย บางคนมีลักษณะนิสัยเป็นคนขี้อาย บางคนเป็นคนนิสัยโกรธง่ายหรือบางคนเป็นคนครุ่นคิดและวิตกกังวลมาก เป็นต้น ลักษณะของความประพฤติและนิสัยที่แสดงออกมาเช่นนี้ เนื่องจากมีสาเหตุบางอย่างคอยเกื้อหนุนอยู่เบื้องหลัง ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาที่ก่อให้เกิดการกระทำ ความดี หรือความชั่ว จนเกิดเป็นผลดีผลเสียขึ้น ปัญหาของการแสดงพฤติกรรมดังกล่าวนี้ เกิดขึ้นมาจากความไม่เข้าใจ เรื่องการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องสมบูรณ์ทั้งของตนเองและบุคคลอื่น เป็นปัจจัยทำให้คนเราตัดสินใจกระทำอะไรลงไปโดยยึดถืออารมณ์ของตนเองเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าการใช้เหตุผลและผล หากคนเราได้เรียนรู้และมีความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมทั้งของตนเองและบุคคลอื่นอย่างถูกต้องแล้ว จะทำให้การดำเนินชีวิตของคนเรานั้นมีความสุขยิ่งขึ้น พฤติกรรมดังกล่าวนี้ในทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า จริต คือ ความประพฤติกิริยาหรืออาการในการเลือกกิจกรรมการพัฒนาปัญญาให้เหมาะสมกับนิสัยของมนุษย์แต่ละคน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาในทางที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นในทางพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการดับทุกข์ ทรงชี้ให้เห็นถึงความสิ้นชาติ ทรงอนุเคราะห์ด้วยประโยชน์เกื้อกูลแก่เหล่าสรรพสัตว์ทั้งหลายและวิธีการต่างๆ ที่ให้หลุดพ้นจากความทุกข์ ทรงใช้เวลาค้นหาความจริงด้วยพระองค์เอง จนกระทั่งพบทางแห่งความหลุดพ้นอันแท้จริงถึง 6 ปี ด้วยการปฏิบัติธรรมการพัฒนาในการการสร้างนิสัยของมนุษย์โดยนำหลักธรรมจริตทั้ง 6 ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาทมาเป็นตัวที่จะแบ่งแยกประเภทของแต่ละตัวบุคคล สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต) กล่าวโดยแบ่งออกเป็นกลุ่มตามจริตทั้ง 6 นั้น มาเป็นแนวทางในการที่จะช่วยให้บุคคลเรานั้นไปสู่ความสำเร็จ โดยมีปัจจัยที่กล่าวไว้อยู่ 7 ประการ ดังนี้ คือ (1) ต้องเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน (2) เริ่มต้นโดยมีเป้าหมายชัดเจน (3) ทำสิ่งที่สำคัญกว่าก่อน (4) ชอบคิดแบบชนะ-ชนะ (5) การพยายามเข้าใจคนอื่นก่อน (6) ชอบประสานงานเพื่อเพิ่มพลัง (7) ฝึกฝนตนเองให้พร้อมเสมอ ซึ่งทั้ง 7 ประการนี้ จะไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอก แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในของมนุษย์แต่ละคน เนื่องจากมนุษย์แต่ละคนจะมีความคิดและการกระทำที่แตกต่างกัน ดังนั้น การศึกษาธรรมะในหัวข้อด้านจริตทั้ง 6 นั้นเป็นสิ่งที่จะต้องอย่างหนึ่งในการวิเคราะห์มนุษย์แต่ละกลุ่ม เพราะเป็นสิ่งหนึ่งที่บ่งบอกถึงตัวบุคคลแต่ละบุคคลในด้านความคิดและจิตใจ เป็นต้น

ผู้วิจัยต้องการทราบว่า ตามที่พระพุทธเจ้าบอกไว้ว่านิสัยในจริตทั้ง 6 สามารถนำมาพัฒนานิสัยทั้งดีและไม่ดีได้ ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตัวบุคคล ลดความขัดแย้งสร้างความสัมพันธ์การร่วมงาน การวิเคราะห์นิสัยบุคคลที่ประสบความสำเร็จตามหลักจริตในคัมภีร์พระพุทธศาสนาสามารถทำให้ทราบเส้นทางช่วยให้เรานั้นไปสู่ความสำเร็จได้ง่ายขึ้น ตัณหาและนิสัยของคนแต่ละจริตส่งผลต่อความสำเร็จในชีวิต และมีโอกาสส่งผลในการบรรลุธรรมได้ตามจริตของแต่ละบุคคลอีกด้วย รวมทั้งได้ศึกษาแนวทางการสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนานิสัย ความสำเร็จ ทั้งตนเอง ผู้อื่น สังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “การสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จตามหลักจริตในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” สำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการนำเสนอในบทความนี้มี 3 ข้อ) ประกอบด้วย

1. เพื่อศึกษานิสัยในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา
2. เพื่อวิเคราะห์นิสัยบุคคลที่ประสบความสำเร็จตามหลักจริตในคัมภีร์พระพุทธศาสนา
3. เพื่อสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จตามหลักจริตในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษางานวิจัยเรื่อง การสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์การวิจัย และเป็นกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับนิสัยและการพัฒนานิสัย 2) แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับจริต 3) หลักการแห่งความสำเร็จของ “นโปเลียน ฮิลล์” 4) ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ 5) ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม

แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับนิสัยและการพัฒนานิสัย

การพัฒนานิสัย สามารถฝึกฝน และพัฒนาโดยเริ่มจากการเห็นถึงความสำคัญ เห็นเป้าหมาย ทิศทางเพื่อไปสู่ความสำเร็จ นิสัยที่ไม่ดี สามารถฝึกให้ได้ดี คนสำเร็จไม่สำเร็จสามารถดูจากการฝึกพัฒนานิสัย หากเตรียมพร้อมไว้ยังสามารถได้รับโอกาสดีๆที่จะเข้ามาในชีวิต ซึ่งการพัฒนาตัวเองคือการมีความเชื่อ ทศนคติ เกิดพฤติกรรมที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องนั่นเอง โดยวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นการพัฒนานิสัยตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น อิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ เป็นหลักธรรมจิตวิทยา ที่นำไปสู่ความสำเร็จ จากใจรัก พากเพียร จดจ่อ ตรวจสอบ ขณะอุปสรรคที่เข้ามาจนข้ามผ่านไปสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับจริต

หลักในการแบ่งคนออกเป็น 6 ประเภท ตามทิศทางของจิตที่ชอบฝึกฝนและท่องเที่ยวไปในสิ่งต่างๆ จากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ตรัสรู้ค้นพบความจริงอันประเสริฐของชีวิต จริต 6 เป็นหลักการที่พระพุทธองค์ทรงค้นพบ และใช้จำแนกคนออกเป็นประเภทต่างๆ ก่อนที่จะเสด็จไปแสดงธรรม เพื่อดูว่าคนแต่ละประเภทมีจิต ฝึกฝนกับอะไร ชอบเรื่องอะไร ถ้าแสดงธรรมแล้วจะอยากฟังเรื่องราวประเภทไหนเพื่อให้คนแต่ละประเภทสนใจ ฟังและเข้าใจง่าย เป็นการดูทิศทางของจิตของคนแต่ละประเภทเพื่อให้รู้ว่าจะใช้วิธีใดในการดึงจิตของคนเหล่านั้นให้กลับมาอยู่ตรงกลางและบรรลุดุธรรม ผลคือพระพุทธองค์ทรงสามารถแสดงธรรมได้อย่างลึกซึ้งและเข้าใจง่ายตามแต่ละจริตของมนุษย์ ทำให้คนจำนวนมากสามารถบรรลุดุธรรมตามพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ครั้ง สมัยพุทธกาล ทำให้ทรงสามารถออกแบบวิธีการสื่อสารให้ตรงใจคนแต่ละจริตได้ด้วยการแสดงธรรมและพูดคุย ในหัวข้อที่บุคคลนั้นสนใจ เป็นการตะล่อมให้จิตของบุคคลนั้นสงบนิ่งและพร้อมแก่การบรรลุดุธรรมได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งบุคลิกภาพของมนุษย์โดยยึดจริตเป็นหลักได้ 6 ประเภท ได้แก่

1. โทสะจริต : ผู้มีความฉุนเฉียวเอาแต่ใจ มาบงการพฤติกรรม
2. วิตกจริต : ผู้มีความคิดคำนึงช่างจินตนาการ มาบงการพฤติกรรม
3. ราคะจริต : ผู้มีความรักใคร่รักสิ่งสวยงาม มาบงการพฤติกรรม
4. โมหะจริต : ผู้มีความลุ่มหลง นิ่งเชื่องซิม มาบงการพฤติกรรม
5. ศรัทธาจริต : ผู้มีความเชื่อในหลักการ มาบงการพฤติกรรม
6. พุทธิจริต : ผู้มีความรู้หรือตรรกะเชิงปัญญา มาบงการพฤติกรรม

หลักการแห่งความสำเร็จของ “นโปเลียน ฮิลล์”

นโปเลียน ฮิลล์ กล่าวว่าหากคุณฝึกฝนได้และเชื่อในความฝันของตนเอง คุณจะต้องทำมันได้อย่างแน่นอน เขาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างแนวคิดที่ดีให้กับเจ้าของธุรกิจที่ยิ่งใหญ่ทั่วโลก โดยมี 17 หลักความสำเร็จ ดังนี้

- (1) การกำหนดเป้าหมาย
- (2) การร่วมมือร่วมใจกัน
- (3) การมีศรัทธา
- (4) การทำมากกว่าที่ใครคาดหวัง

- (5) การมีบุคลิกภาพที่ดี
- (6) การริเริ่มที่ตัวของเราเอง
- (7) การมีทัศนคติที่ดี
- (8) การกระตือรือร้น
- (9) การมีวินัยในตนเอง
- (10) การมีความคิดที่เที่ยงตรง
- (11) การใส่ใจในสิ่งที่ทำอยู่
- (12) การทำงานเป็นทีม ทีมเวิร์ค
- (13) การรู้จักความลำบากและความพ่ายแพ้
- (14) การคิดอย่างสร้างสรรค์
- (15) การมีสุขภาพที่ดี
- (16) การบริหารเวลาและเงิน เวลาและเงิน
- (17) อุปนิสัย การพัฒนาและการสร้างนิสัยเชิงบวกจะช่วยให้จิตใจเราสงบ

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์

อธิบายถึงพฤติกรรมของมนุษย์ว่าจะมีความต้องการเป็นระดับต่างๆ ต้องการเรียงลำดับจากพื้นฐานไปยังระดับสูงสุด มีลำดับความต้องการแบ่งออกเป็น 5 ชั้น คือ 1. Physiological Needs ความต้องการพื้นฐาน เช่น อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย 2. Safety Needs ความต้องการด้านความปลอดภัย 3. Love and belonging Needs ความต้องการเป็นที่รักและเป็นส่วนหนึ่ง 4. Esteem Needs ความต้องการมีคุณค่า และ 5. Self-Actualization Needs ความปรารถนาที่จะสามารถเติมเต็มภายในตนเองได้อย่างสมบูรณ์

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม

สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและต่องานอาชีพหลายแขนงวิชา งานค้นคว้าที่สร้างชื่อเสียงให้กับเขา การทดลองเรื่องการเรียนรู้แบบลงมือกระทำและกฎของการเสริมแรง บุคลิกภาพของมนุษย์ เกิดจากการผสมผสานการเรียนรู้และการเสริมแรง (การให้รางวัลและการลงโทษ) โดยมีแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับบุคลิกภาพของมนุษย์ ตามแนวคิดของสกินเนอร์แฝงอยู่กับทฤษฎีการเรียนรู้แบบลงมือกระทำและกฎแห่งการเสริมแรง เกี่ยวเนื่องกับการสร้างนิสัยแต่ละจริต

ระเบียบวิจัย

งานวิจัยนี้เรื่องเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในสนามวิจัย (field Research) นำข้อมูลมาวิเคราะห์มาตีความบรรยายสรุปเชิงพรรณนา

เครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยออกแบบสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ในลักษณะที่ตอบง่ายโดยไม่มีธงคำตอบ สามารถยืดหยุ่นตามบริบทพื้นที่ได้ ผู้วิจัยต้องใช้ประสบการณ์ส่วนตัวในการวิเคราะห์ วิพากษ์ คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรแต่ละกลุ่ม การทำสัมมนากลุ่มย่อย เป็นการอธิบายอดีต หรือ ทบทวนความทรงจำ และผู้ให้ข้อมูลเลือกจากกลุ่มพูดคุยได้เอง โดยผู้วิจัยมีประเด็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ไว้ให้ และร่วมสนทนาด้วย และช่วยกันตกผลึกทางความคิดเห็นนำไปสู่

วิสัยทัศน์กลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indebt interview) ซึ่งบันทึกการสัมภาษณ์โดยการจดบันทึก และบันทึกเทป เกี่ยวข้องกับการสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา จำนวน 10 คน ผู้วิจัยยึดหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาทางพระพุทธศาสนานำมาสนับสนุนในการวิเคราะห์ข้อมูลจริงที่ได้มาและค้นหาข้อค้นพบใหม่

พื้นที่ในการวิจัย ได้แก่ บุคคลประสบความสำเร็จตามกลุ่มอาชีพ ธุรกิจละ 1 ท่าน อาชีพนักธุรกิจ ธุรกิจส่วนตัว ผู้บริหารบริษัท ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาความสัมพันธ์องค์กร นักแสดง ผู้ประกาศข่าว นักร้อง วิทยากร โค้ช ครู พระอาจารย์

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษานิสัยในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

ผลการศึกษานิสัยในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาพบว่า นิสัยที่ส่งผลดีกับความสำเร็จ ทิศทางของจิตใจที่ตนเองเห็นว่าดีกับตัวเอง และบางคนคิดว่าดีเพื่อผู้อื่น นิสัยที่มีทั้งดี และไม่ดียังสามารถเป็นแรงผลักดันและขับเคลื่อนให้ชีวิตไปสู่ความสำเร็จได้ ยกตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่งใช้ความโกรธ การเอาชนะคู่แข่งนำไปสู่เป้าหมายได้ โมเดลภาพการสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จ ซึ่งมีความสอดคล้องตามจริงที่แต่ละบุคคลเป็น จากนี้เป็นการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษานิสัยในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 คน ในข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 10 คน เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน วุฒิการศึกษาปริญญาตรีถึงปริญญาเอก และการมีนิสัยตามจริง ทั้ง 6 ประการมีในทุกบุคคล สรุปได้ดังนี้ 1.ราคจริต 2.โทสจริต 3.โมหจริต 4.สัทธาจริต 5.พุทธิจริต 6.วิตกจริต ซึ่งได้ทราบเกี่ยวกับจริตและบุคคลที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ได้แก่ (1) ราคจริต พระนันทเถระ (2) โทสจริต องคุลิมาล (3) โมหจริต นางคณิกา พระราชา และพราหมณ์ บุโรหิต (4) สัทธาจริต พระวัคกลี (5) พุทธิจริต สามเณรบัณฑิต และ (6) วิตกจริต อาชีวกคนหนึ่ง ส่งผลต่อการพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น ปรับพฤติกรรมบุคคลประสบความสำเร็จตามจริตของตนเอง

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์นิสัยบุคคลที่ประสบความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา

ผลการศึกษาวิเคราะห์นิสัยบุคคลที่ประสบความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา พบว่าสามารถแบ่งผู้ให้สัมภาษณ์ตามจริงดังนี้ 1) จริตนิสัยที่มุ่งไปในทิศทางสัทธาจริต มีทั้งหมด 3 ท่าน 2) จริตนิสัยที่มุ่งไปในทิศทางวิตกจริต มีทั้งหมด 2 ท่าน 3) จริตนิสัยที่มุ่งไปในทิศทาง พุทธิจริต มีทั้งหมด 3 ท่าน 4) จริตนิสัยที่มุ่งไปในทิศทางโทสจริต มีทั้งหมด 1 ท่าน 5) จริตนิสัยที่มุ่งไปในทิศทางราคจริตและโมหจริต มีทั้งหมด 1 ท่าน แต่ละท่าน มีลักษณะจริตที่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่มีมาตั้งแต่เด็กจนโต นิสัยที่ทำซ้ำจนนำไปสู่ความสำเร็จ ลักษณะการเรียนรู้ ความชอบและไม่ชอบ แนวทางการใช้ชีวิต การสร้างธุรกิจ แนวความเชื่อ พบว่าในสมัยวัยเด็กถึงปัจจุบันมีนิสัยที่ติดตัวมา มีมานาน เช่นนิสัยชอบรักสวย รักงามดูแลตัวเองเหมือนดังราคจริต นิสัยการความสมบูรณ์แบบ การตรวจสอบ การจัดการอย่างเป็นระบบ เชื่อและศรัทธาจากการเห็นภาพแรกและปลายทางที่ผลลัพธ์จะเกิดขึ้นดังศรัทธาจริต บางท่านมีความมุ่งหมาย โฟกัสเป้าหมาย มีนิสัยมูทะลุ โกรธง่ายงานเร็ว ดังโทสจริต ซึ่งสภาพแวดล้อมมีส่วนในการกำหนดให้แต่ละบุคคลฝึกนิสัยเหล่านี้มาตั้งแต่เด็กจนโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งพบว่าลักษณะอาชีพที่แต่ละท่านทำงานประสบความสำเร็จมีทิศทางไปตามจริตนิสัยนั้นด้วย

3. ผลการศึกษาการสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา

ผลการศึกษาการสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา พบว่า บุคลิกภาพตามแนวจริต 6 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จะให้ความชัดเจนเกี่ยวกับการสร้างนิสัย แนวความคิด แนวความเชื่อในการสร้าง

นิสัยสู่ความสำเร็จตามหลักการแห่งความสำเร็จของ “นโปเลียน ฮิลล์” ส่งผลให้เกิดการสร้างนิสัยในการทำงาน ทำธุรกิจ จนไปสู่ความสำเร็จ ในมิตินิสัยนั้นสามารถสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นได้จริง สภาพแวดล้อม การเลี้ยงดู สังคมที่มีมา ส่งผลให้เกิดรูปแบบการฝึกนิสัยความสำเร็จที่แตกต่างกัน วิธีการพัฒนานิสัยสู่เป้าหมาย ใช้จริตของตนเองฝึกนิสัยตามทฤษฎีของนโปเลียน ฮิลล์ ทำให้เกิดผลลัพธ์ความสำเร็จ นิสัยพัฒนาซ้ำๆจนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญ ส่งผลต่อการสร้างธุรกิจ สร้างงาน ดูแลทีมงาน สู่ความสำเร็จในทุกด้านของชีวิต และวิธีการที่ตอบเหมือนกันของคนสำเร็จคือการมีนิสัยมีวินัยในตัวเอง มีเป้าหมายในการลงมือทำ แล้วโฟกัสไปสู่ความสำเร็จนั้นๆ คนประสบความสำเร็จยังเป็นต้นแบบในการส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จ เข้าใจในข้อจำกัดและแรงผลักดันของแต่ละจริตสู่ความสำเร็จได้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์พบว่า การใช้ชีวิตด้านการทำงาน การสร้างธุรกิจ แนวความเชื่อ มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เพื่อนำไปสู่ความมุ่งมั่นหรือพันธะที่ธุรกิจมีอยู่อย่างต่อเนื่องในการที่จะประพฤติ อย่างมีจริยธรรม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาธุรกิจด้วยการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเองให้มีความพร้อมที่จะทำงานอยู่เสมอ อุปนิสัยที่ชอบในตัวตน รักอิสระเสรี มีนิสัยโอปอ้อมอารี มีเมตตากรุณาต่อกัน และที่สำคัญมีความซื่อสัตย์ อุปนิสัยที่ไม่ชอบในตัวตน มีความโกรธง่ายหายเร็ว ขาดความมั่นใจในการแสดงออกต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งส่งผลทำให้ไม่ได้รับโอกาสที่ดีจากการทำงานตามมา อุปนิสัยที่ดีที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่งผลดีกับความสำเร็จในด้านการไว้วางใจให้ทำงานด้านเอกสารสำคัญขององค์กร รวมไปถึงการได้มิตรภาพที่ดีกลับมาจากผู้ร่วมงาน มีแต่คนรักใคร่ และการที่รู้จักเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ก็ยังทำให้มีความรู้มากขึ้นเราจะยังสามารถประสบความสำเร็จได้มากขึ้นแน่นอน ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องไม่ยอมแพ้ อุปสรรค หลายคนพยายามที่จะตามหาความฝันของตัวเอง ตามที่ตนเองได้วาดฝันขึ้นไว้ การที่เราจะไปให้ถึงฝันนั้น บางครั้งเราอาจจะพบอุปสรรคต่างๆ ที่เข้ามา บางครั้งทำให้หลายคนถึงกับรู้สึกเหนื่อย อ่อนแอ มีท้อบ้าง ไม่อยากที่จะเดินตามหาความฝันที่ตนเองนั้นตั้งใจไว้ หากอยากประสบความสำเร็จได้นั้นอาจจะผ่านความล้มเหลว ความผิดพลาดมานับไม่ถ้วน ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาที่ทุกคนต้องพบเจอ แต่ก็สามารถก้าวผ่านจุดนั้นมาได้ ลูกขี้ยืนได้เสมอ เมื่อเราไม่ยอมพ่ายแพ้กับอุปสรรค เราก็จะสามารถเรียนรู้และพัฒนาตัวเองจากความล้มเหลว ความผิดพลาดที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี

สรุปองค์ความรู้

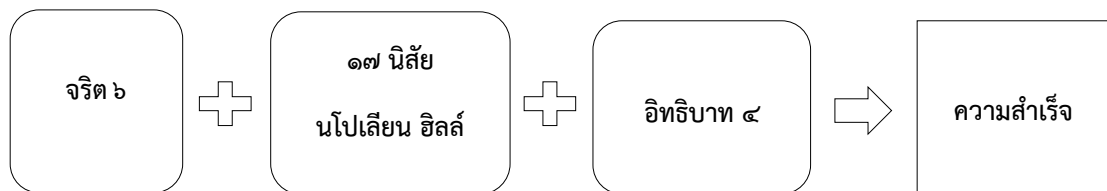
จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างนิสัยเพื่อการพัฒนาตนเองสู่ความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา สามารถสรุปเป็นตารางโมเดลภาพรวมของการสร้างนิสัยความสำเร็จของคนแต่ละจริต

1. ตารางแสดงความสอดคล้องกับนิสัยด้านดีของจริตเพื่อสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จ

นิสัยของนโปเลียน ฮิลล์	สอดคล้องกับนิสัยด้านดีของจริต 6
1. การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน 2. การกระตือรือร้น 3. การมีศรัทธา	1. โทสะจริต
4. การรู้จักความลำบากและความพ่ายแพ้ 5. การมีทัศนคติที่ดี	2. วิตกจริต

6. การทำมากกว่าที่ใครคาดหวัง รักบริการ 7. การมีบุคลิกภาพที่ดี ไว้วางใจได้ น่าคบ 8. การร่วมมือร่วมใจกัน	3. รากะจริต
9. การใส่ใจในสิ่งที่ทำอยู่ 10. การทำงานเป็นทีม ทีมเวิร์ค 11. การมีจิตใจจดจ่อกับสิ่งที่ทำอยู่	4. โมหะจริต
12. การมีวินัยในตนเอง 13. การมีสุขภาพที่ดี รักษาร่างกาย 14. การบริหารเวลาและเงิน	5. สัทธาจริต
15. การริเริ่มที่ตัวของเราเอง ค้นคว้า ใฝ่รู้ 16. การมีความคิดที่เที่ยงตรง 17. การคิดอย่างสร้างสรรค์	6. พุทธิจริต

2. โมเดลภาพรวมของการสร้างนิสัยความสำเร็จของคนแต่ละจริต

3. ขั้นตอนการสร้างนิสัยสู่ความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา

จริตนิสัย	นิสัยที่ดี	นิสัยที่ไม่ดี	นิสัยของนโปเลียน ฮิลล์	วิธีสร้างความสำเร็จโดยใช้หลักธรรมด้วยฉันทะตามหลักอิทธิบาท 4
1. พุทธิจริต	ใฝ่รู้ ใฝ่หาพรบดี	ชอบอยู่คนเดียว โลกส่วนตัวสูง	การริเริ่มที่ตัวของเราเอง ค้นคว้า ใฝ่รู้ การมีความคิด ที่เที่ยงตรง การคิดอย่าง สร้างสรรค์	พัฒนาจากการชอบ ค้นคว้า ใฝ่รู้ ตั้งคำถาม หาคำตอบเชิงลึก
2. สัทธาจริต	จัดระบบมีหลักการ	หงุดหงิดง่าย จับผิด	การมีวินัยในตนเอง การมี สุขภาพที่ดี รักษาร่างกาย การบริหารเวลาและเงิน	พัฒนาจากการชอบจัด ระเบียบ จัดการสิ่ง ต่างๆให้เป็นระเบียบ
3. โทสจริต	มุ่งมั่นมีเป้าหมาย	ใจร้อน เสียงดัง โผงผาง	การกำหนดเป้าหมายที่ ชัดเจน การกระตือรือร้น การมีศรัทธา	พัฒนาจากการชอบ มุ่งมั่นสู่เป้าหมาย ไม่ ยอมแพ้ โฟกัส
4. วิตกจริต	พูดโน้มน้าวใจ มอง โลกแง่บวก	ทำหลายอย่าง พร้อมกัน ฟุ้งซ่าน	การรู้จักความลำบากและ ความ พ่ายแพ้ การมี ทัศนคติที่ดี	พัฒนาจากการชอบ จินตนาการ มองโลกใน แง่บวก สื่อสารโน้มน้าว
5. โมหจริต	ยิ้มง่าย ชอบสะสม	ขี้เกียจ ขาดความ มั่นใจ	การใส่ใจในสิ่งที่ทำอยู่ การ ทำงานเป็นทีม ทีมเวิร์ค การมีจิตใจจดจ่อกับสิ่งที่ทำ อยู่	พัฒนาจากการชอบ สะสม เตรียมพร้อมเพื่อ ความปลอดภัย
6. ราคะจริต	รัก สวย รักงาม พูดจาอ่อนหวาน	ขี้น้อยใจ	การทำมากกว่าที่ใคร คาดหวัง รักบริการ การมี บุคลิกภาพที่ดี ไว้ใจได้ น่า คบ การร่วมมือร่วมใจกัน	พัฒนาจากการชอบรัก บริการ เพราะต้องการเป็น ที่รัก และชอบสร้างความ ประทับใจ

การวิจัยเรื่อง “การสร้างนิสัยเพื่อการพัฒนาตนสู่ความสำเร็จตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา” พบว่า การพัฒนานิสัยความสำเร็จ ใช้หลักธรรมฉันทะ แรงจูงใจของคน 6 จริต สู่แนวทางพัฒนาความคิด การใช้ชีวิต เลือกใช้นิสัยในด้านดี โดยสอดคล้องกับหลักการแห่งความสำเร็จของ “นโปเลียน ฮิลล์” ทั้ง 17 ประการ ความสำเร็จในชีวิตไม่ว่าจะด้านการศึกษา การงาน ครอบครัว หรือด้านอื่นๆ มีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่สุด คือ ความสามารถในการทำหน้าที่และมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น วิธีการสร้างความสำเร็จจะต้องเข้าใจธรรมชาติของตนเองและผู้อื่นเป็นอย่างดี ว่ามีลักษณะนิสัยพื้นฐานเป็นอย่างไร รู้ข้อดีและข้อจำกัดของกันและกัน เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ในบทบาทของแต่ละคน ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในองค์กรและสังคมประเทศชาติ ซึ่งองค์ความรู้ด้านจริตนั้น จะช่วยให้เข้าใจธรรมชาติของตนเองและผู้อื่นได้อย่างลึกซึ้ง เพราะเป็นบุคลิกภาพพื้นฐานตามที่เป็นจริงในปัจจุบันประโยชน์ที่สำคัญที่สุดของการรู้จริตนั้น คือ ประโยชน์ด้านการพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านการพัฒนาศักยภาพเพื่อการประกอบอาชีพ และการพัฒนาด้านจิต (อารมณ์) และจิตวิญญาน(ปัญญา) ซึ่งต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติธรรมที่

เหมาะสมกับจริต ถึงจะได้ผลดี การรู้จริตของตน ทำให้เกิดการรับรู้ว่าจะต้องพัฒนาตนเองอย่างไร มีสิ่งใดที่เหมาะสมอยู่แล้ว มีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเอง สามารถประยุกต์ใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนา โดยสามารถนำอิทธิบาท 4 ในทุกๆ เพื่อส่งเสริมจริตของตัวเองไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสร้างสรรค์ และมีความสุข

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนามีส่วนช่วยให้การสร้างนิสัยเพื่อการพัฒนาตนสู่ความสำเร็จตามจริต 6 เป็นไปในทางที่ดี ดังนั้น ควรนำหลักธรรมต่างๆ ที่ได้มาปรับใช้กับตนเอง เพื่อให้เกิดความสุขทั้งแก่ตนเองและคนรอบข้าง เพราะการสร้างนิสัยและจริต 6 เป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จสำหรับชีวิตคน

2) ยังเป็นต้นแบบในการส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จเมื่อเราฝึกนิสัยนั้นให้พร้อมรับโอกาสเสมอ

3) ทำให้เห็นข้อจำกัดและแรงผลักดันของแต่ละจริตสู่ความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) นำข้อแตกต่างระหว่างการสร้างนิสัยเพื่อการพัฒนาตนสู่ความสำเร็จและจริต 6 ไปศึกษาเพิ่มเติมแยกเป็นประเด็นออกไป เพื่อวิเคราะห์บุคลิกภาพของบุคคลในที่ทำงาน ครอบคลุม สังคมต่อไป ช่วยให้เราเข้าใจซึ่งกันและกัน สามารถไปสู่ความสำเร็จของแต่ละจริตของตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- เชน นคร. (2563). *รูปแบบการพัฒนาตนสู่ความสำเร็จตามหลักพุทธจิตวิทยาของพระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นโปเลียน ฮิล. (2558). *ปาฏิหาริย์สร้างได้ : จับ “จิต” จุด “ปาฏิหาริย์”*. แปลโดยบุญยุน ชมแป้ม. กรุงเทพมหานคร: เดอะเกรทไฟน์อาร์ท บจก.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2552). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมมิก จำกัด.
- มาลินี จุฑาประมา. (2554). *จิตวิทยาการศึกษา Educational Psychology*. บุรีรัมย์: เรวัตการพิมพ์.
- พระศรีศักดิ์ ส่วโร (แสงธง). (2556). “การวิเคราะห์จริต 6 กับการปฏิบัติธรรมในพระพุทธศาสนา”. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูปลัดมารุต วรมงคล, ผศ. ดร.. (2556). “การศึกษาวิเคราะห์พุทธจิตวิทยาในพระไตรปิฎก”. *รายงานการวิจัย*. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- กฤษณา เลิศสุขประเสริฐ และนวลวรรณ พูนวสุพลฉัตร. (2559). “การศึกษาเปรียบเทียบเรื่องเอกลักษณ์ตามหลักอภิชาติ 6 และจริต 6 ในพระพุทธศาสนา”. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์ มจร*.
- ทราย ศรีเงินยวง, อัจฉรา ประเสริฐสิน และกนกพร วิบูลพัฒนาวงศ์. (2562). “ผลของโปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบพฤติกรรมนิยมเพื่อเสริมสร้างทักษะ การควบคุมตนเองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”. *วารสารการวัดผลการศึกษา*.

